

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ, ПРАКТИКИ І ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

До захисту допущено
Завідувач кафедри

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«»

2015 р.

Дипломна робота
освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст»

з напрямку підготовки (спеціальності) 7.02030304 «Переклад»

на тему: Англійські складні терміни та їх структурні особливості
перекладу в текстах економіки та менеджменту

Виконала студентка 5 курсу, групи ЛА-41с
Лепюстка Світлана Володимирівна
(прізвище, ім'я, по-батькові) (підпис)

Керівник старший викладач Рябоконь Г.Л.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали) (підпис)

Консультант ст. викладач Бондаренко Т.Б.
(назва розділу) (вчені ступень та звання, прізвище та ініціали) (підпис)

Рецензент
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали) (підпис)

Засвідчую, що в цій дипломній роботі
немає запозичень з праць інших
авторів без відповідних посилань

Студент

(підпис)

Київ – 2015 рік

ВСТУП

Економічна лексика посідає особливе місце серед інших терміносистем. Не потрібно доводити, що основні економічні поняття є фундаментальними для всякого соціуму. Наявність різних сфер діяльності людей веде до появи спеціальних лексичних систем, які формують основу професійних знань, сприяють збереженню і передачі наукової та практичної інформації.

В англійській мові виділяється значний пласт лексики, утворений економічними термінами, кожний з яких розглядається в якості особливого знака і являє собою слово або словосполучення, що позначає поняття спеціальної галузі знання або діяльності.

Об'єктом дослідження є економічна термінологія та термінологія сфери менеджменту.

Предметом дослідження є структурні особливості перекладу складних термінів в економіці та менеджменті.

Актуальність даної роботи визначається затребуваністю вивчення термінології в системі сучасного знання, в усій практичній діяльності людини, а також все зростаючою роллю термінології в сучасному світі в цілому і в сучасній мовній дійсності зокрема. Особливим чином це стосується сфери економіки, так як будь-яка держава залежить, в першу чергу, від свого економічного розвитку.

Метою даного дослідження є розгляд особливостей термінотворення в галузі економіки та менеджменту, зокрема особливостей формування складних термінів у вищезазначених сферах, а також їх переклад. Задля досягнення поставленої мети передбачається виконання **таких завдань**:

- проаналізувати поняття термін та зазначити основні вимоги до терміну;
- дослідити особливості економічної терміносистеми та сфери її застосування

- з'ясувати структурні особливості економічної терміносистеми, зокрема навести характеристики основних моделей творення термінів в сфері економіки;
- дослідити проблематику термінів-складних слів;
- визначити способи перекладу складних економічних термінів залежно від їхньої структури

Методологічну основу дослідження становлять методи індукції, систематизації, аналізу та синтезу, метод знаходження перекладацьких відповідників; прийоми класифікаційного аналізу, описовий метод, компаративний аналіз та метод кількісних підрахунків.

Матеріали дослідження: у ході дослідження в якості фактичного матеріалу були використані англійсько-українські словники термінів з економіки та менеджменту та англійські підручники та довідники з менеджменту та економіки.

Наукова новизна полягає в здійсненні комплексного дослідження економічної терміносистеми як підсистеми сучасної англійської мови. На основі джерельної бази та відповідних дослідницьких матеріалів показано шляхи розбудови даної групи лексики.

Теоретична значущість даної курсової роботи визначається тим, що її основні положення можуть бути використані у дослідницьких роботах, присвячених подальшому аналізу термінотворення в сфері економіки та менеджменту.

Практична значущість дослідження полягає в тому, що воно поповнює теоретичну основу викладання курсів “Лексикологія англійської мови” і “Вступ до мовознавства”.

Апробація результатів дипломної роботи: участь в XIV Всеукраїнській студентській науково-практичній Інтернет-конференції “Innovations in Science and Technology” та VIII Міжнародній студентській науково-практичній конференції “Людина як суб’єкт міжкультурної

комунікації: сучасні тенденції у філології, перекладі та навчанні іноземних мов”.

Структура дипломної роботи.Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, резюме англійською мовою, списку використаних джерел та додатків.

SUMMARY

This diploma paper is dedicated to the problem of compound terms generation in the sphere of economics and management. Terminological system of economics is complex including such constituents as management, financial and juridical sphere, accounting and other. Thus, taking into account that management is a constituent of the economics, we can state that these two areas share the same terminology and possess the same terminological system.

Compound terms is the structural feature of the economics terminology. The great number of compound terms in this sphere is stipulated by the general linguistic trend toward simplification of language, at the same time preserving and expressing lexico-grammatical relations within these terms. Structurally all compounds are subdivided into the following groups: those, which are written as a word, those, which are written with the hyphen, and those, which consist of several words.

The most common means of term-building in the sphere of economics implies compounding and syntactical method. Multicomponent terms outnumber the single-component term. According to the structural peculiarities of compounds, they can be: compounds generated from the simple stems, parasynthetons, shortenings and lexicalized syntactical formations.

There are five productive ways of building new terms among the compounds consisting out of two components, which are represented by the following models: 1) N + N; 2) N + of + N; 3) Adj + N; 5) V + N. As we can see, noun is the obligatory constituent in 3 cases out of 4. It is evidence that the noun possess the great semantic capacity. To put it simply, we can talk about the noun, adjectival and verbal syntactical formations. According to their syntactic connections, the compounds consisting of several components may be prepositional and non-prepositional.

The most rear means of term-building in the sphere of economics is shortening. This may be reasoned by the occasional character of shortening which is not immediately included into the dictionaries.

Considering the type of translation transformation typical for the aforementioned terms, we can speak about the following: loan translation, equivalent replacement, explication, modulation and lexical addition.

Loan translation is the most frequent method used for translation of economic terms. This is stipulated by the fact that economic terms occur in the developed economies of the world to denote the phenomena of this sphere. Thus, these terms are international and other economies make loans from the international economic vocabulary by simply translating the morphemes of these terms-compounds.

Explication is also the common way of economic compound terms translation. As the English vocabulary tends to contain more meaning in the shortest possible form, a lot of economic terms cannot be translated by means of loan translation or finding the equivalents. That is why the descriptive method is used in this way; it means that the denotative meaning is rendered by describing the concept of the compound. However, cumbersomeness is the significant drawback of this technique, which greatly complicates the text. Descriptive translation or explication is a transfer of subject-logical meaning of the English word with the help of more or less common explanation.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІКУМОВНИХПОЗНАЧЕНЬ	4
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1	8
ПОНЯТТЯ ТЕРМІНОСИСТЕМИ ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ В СФЕРАХ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ	8
1.1. Термін: поняття, визначення та вимоги.	8
1.2. Поняття термінології та терміносистеми.	13
1.3. Терміносистема сфери економіки та менеджменту.	16
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	22
РОЗДІЛ 2	23
СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ АНГЛІЙСЬКОЇМОВИ	23
2.1. Основні моделі творення термінів в економічній терміносистемі.	23
2.2. Класифікація складних термінів та основні шляхи їх творення.	25
2.3. Ототожнення складних слів та словосполучень.	31
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	37
РОЗДІЛ 3	38

СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНІВ-КОМПОЗИТІВ У СФЕРАХ
ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ 38

3.1. Шляхи передачі економічних термінів-комполитів. 38

3.2. Способи перекладу однокомполентних термінів-комполитів сфери економіки та менеджменту. 44

3.3. Способи перекладу двокомполентних іменних та двокомполентних дієслівних термінів. 45

3.4. Способи перекладу полікомполентних іменних та полікомполентних дієслівних термінів. 49

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3 52

ВИСНОВКИ 54

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 58

Додаток А. Переклад термінів-комполитів, утворених поєднанням основ64

Додаток Б.Переклад двокомполентних іменних термінів-комполитів 67

Додаток В. Переклад двокомполентних дієслівних термінів-комполитів 94

Додаток Г.Переклад полікомполентних іменних термінів-комполитів 98

Додаток Д.Переклад полікомполентних дієслівних термінів-комполитів 108